

הלכות תפילין סימן מב מג

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק כב]

וענין לעיל בסימן כא ולקמן בסימן קנד שיש עוד נפקאמנה בין קדשה למצוה³¹.

31) דהיינו, שלענין גוף המצוה קיימא לן שלאחר שנעשתה מצוה יכול לזרוק, ולענין גוף הקדושה קיימא לן שאף לאחר שבלה צריך לגנוז.

[משנ"ב ס"ק כג]

מיהו אם התחיל³² לכתב על הקלף סת"ם או שאר כתבי הקדש³³, אפילו על הנזיר, אסור לכתב אחר-כך עליו דכתיב חל ללכי עלמא, שזה עשה מעשה של גוף הקדשה³⁴, ואפילו תנאי לא נהני בזה³⁵.

32) והתחלה זו, הורה הגרי"ש אלישיב (גנזי הקדש פ"ו הע' ו) שהיא אפילו בכתיבת אות אחת.

33) ולענין המוטלמד בכתיבת סת"ם בדיו על קלף שעובד לשם סת"ם, הורה הגרי"ש אלישיב והגר"צ קרליץ (גנזי הקדש שם ס"ד) שאף שאין הקלף טעון גניזה, מ"מ אין להשליכו בבזיון.

34) ולגבי ספרים מודפסים אם יש בהם קדושה, כתב לעיל (סי' מ ס"ק ד) שהדפסתם היא ככתיבה ויש בהם קדושה, וכן מבואר בשע"צ לקמן (סי' שלד ס"ק לו) שמצילים בשבת מפני הדליקה גם ספרים מודפסים. אך בשעת הדחק כשאין לו במה לכסותם, הביא במשנ"ב לעיל (סי' מ שם) בשם שו"ת חות יאיר (סי' קפד) וסתם בדבריו שנטה להקל לשמש בחדר שיש בו ספרים מודפסים (והוא דלא כמבואר בחות יאיר שהקל רק כשהודפסו על ידי נכרים שאינם מתכוונים לקדש את השם). וראה עוד מה שכתבנו לקמן סי' מג ס"ק כה.

ולענין קדושת ספרים שעדיין לא למדו בהם, כתב במכתבי החפץ חיים (מכתב פג) לגבי ש"ס שעדיין לא למדו בו, שמותר לקרוע מנמו דפים על מנת לצלמם לצורך הדפסה, מפני שאין ההדפסה נחשבת אלא כהזמנה, וקיימא לן שהזמנה לאו מילתא היא [כמבואר בשו"ע לעיל ס"א ובמשנ"ב ס"ק ו]. ובאר הגר"נ קרליץ (יקרא דאורייתא עמ' מא), שהחפץ חיים לא התיר אלא לתלוש דפים מהספר, אבל לא התיר בזיון בגוף הספר עצמו. ובשר"ת אבני נור (יו"ד סי' שעו) כתב, שרק ספרים שבתורה שבעל פה אין מתקדשים כשלא למדו בהם, אבל ספרים של תורה שכתב יש להקפיד בקדושתם גם קודם שלמדו בהם, מפני שהדפסתם עדיפה מהזמנה.

ולגבי גליונות של ספרים חדשים בכתב יד, כתב במשנ"ב לקמן (סי' שלד ס"ק ג) להקל בקדושתן, מפני שנחשב כהתנו עליהן, וכן מטעם שהזמנה לאו מילתא. וכן כשקודה בספרים לצורך כריכתם ונעשים פירורים מדפי הספר ולא מן האותיות, דעת הגרי"ש אלישיב והגר"ח קניבסקי (גנזי הקדש פ"ח הע' יב ו-כ). שאם עדיין לא למדו בספרים אלו מותר להשליכם לאשפה, וגם ההיתר של המשנ"ב בגליונות חדשים אינו אלא בביר עצמו ולא באותיות. אבל כשחותך גליונות מספרים חדשים שעדיין לא למדו בהם, הורה הגרי"ש אלישיב (שם ס"ז) שאין לזרוקם לאשפה אך אינם טעונים גניזה. ודעת הגר"נ קרליץ (שם) שאם עוטפם היטב מותר גם לזרוקם לאשפה.

ולהניח על גבי קרקע ספר שעדיין לא למדו בו, דעת הגרי"ש אלישיב והגר"ח שייבברג (גנזי הקדש שם הע' יט) שאין לבזוהו

בכך, ומ"מ אין צריך להניחו בגובה טפה, ודי לחצוץ בזה. וכן הורה הגר"צ קרליץ (יקרא דאורייתא עמ' לט) שבשעת הדחק אפשר להניחם בהפסק כל שהוא. אמנם הגרי"י קניבסקי (ארחות רבנו ח"א עמ' רמה) הורה להניח את ספריו רק על כסא וכדו'.

ולגבי דפים של מראי מקומות שהם כסימנים בלבד ומי שלא כתבם אינו מבינם, כתב בשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"ב סי' עה) שאין בהם קדושה.

35) ולכתוב שמות שלא בתוך ספרים, כתב הרמ"א (יו"ד סי' רעו סי"ג) שלכתחילה אסור כדי שלא יבואו לידי בזיון, ובאר בשו"ת אגרות משה (יו"ד שם סי' קלד) שאין כוונת הרמ"א שבשעת הדחק יש להתיר, שאם כך היה צריך לכתוב בפירוש שבשעת הדחק ולצורך מצוה מותר, אלא ודאי כוונתו שאם עבר וכתב אינו מחוייב לקרועו ולגנוזו, אלא יכול לכתחילה להשאירו אצלו ולשומרו שלא יבוא לידי בזיון.

[משנ"ב ס"ק כד]

ואם פרש על-מנת לפנותו³⁶.

36) משמע לכאורה שצריך לפרש בדיבור, וכדברי הפמ"ג (א"א ס"ק ז) שהובאו בביה"ל (ד"ה צר בה). אמנם, לענין המשתמשים בשק של תפילין לדברי חול, כתב לעיל (ס"ק יא) שאף על פי שמדינא אסור לעשות כן, מ"מ יש ללמד זכות עליהם, שכיון שרגילים בכך, חשוב הדבר כאילו התנו על כך מתחילה.

[ביה"ל ד"ה לגוף הקדושה]

ובמקום הדחק יש להקל בכל גווי, כי הנה"ה יחידה הוא שפקמיר פהזמנה לרצונה³⁷.

37) ומכך שהקל בשעת הדחק, הורה הגרי"ש אלישיב והגר"נ קרליץ (גנזי הקדש פ"ו הע' יח) שרק לגבי להשתמש בהם תשמש של חול החמיר הביה"ל, אבל להצריכם גניזה אין חיוב כיון שאינו משחמש בהם, אך לא יורקם בבזיון.

סימן מג

דין איך להתנהג בתפילין בהפנסו לבית הכסא

[משנ"ב ס"ק א]

לכבועא נקט, ואפילו להשתין, אף-על-פי שהיה תניי של אדם, אסור לפנסו¹, וכל-שכן שלא לצורך².

1) ומי שחלץ תפיליו כדי להיכנס לבית הכסא, ולאחר שיצא משם חוזר ללבושן, כתב לעיל (סי' כה ס"ק מזו) שאף אם היה בדעתו לשוב ללבושן מיד, מ"מ צריך לברך, כיון שבבית הכסא אסור לו ללבושן ונדחתה ממנו המצודה.

2) ובטעם הדבר כתב המג"א שם, שבית הכסא לא עדיף מהבית הפנימי של בית המרחץ שאסור להיכנס לשם כשתפילין בראשו משום שנפיש ודומיה בבית הכסא [כמו שכתב המשנ"ב לקמן סי' מה ס"ק ו], ורק לענין להשתין בהן הוצרכו לגיורה של שמוא יפה בהן, שללא טעם זה היו מותרים כיון שהוא חייו של אדם. וראה להלן (ס"ק יט) שכתב שיש חולקים על המג"א. עוד כתב בביה"ל להלן (ס"ה ד"ה ואוחזן בימינו) בשם האור זרוע, שיש לחלק בין מי שעובר בבית הכסא ובין מי שקובע את עצמו להיות שם, והוסיף שעל פי זה יש לדחות קצת את ראיית המג"א ממרחץ.

יום ב' ט"ז תשרי תשע"ו

באר הגולה עב

הלכות תפלין סימן מב מג

(כג) *מלתא היא (נ"י סוף פ' נגמר הדין): *אזמנה ולא צר בה, או (ט) (כד) *צר בה (כה) ולא אזמנה, ט שם ברכות שם דמנהגין

(כו) *שרי למצר בה *זווי:

מג דין איך להתנהג בתפלין בהכנסו לבית הכסא, ובו ט' סעיפים:

א *אסור לפנס לבית הכסא קבוע (א) להשתין (ב) בתפלין (ג) שבראשו, גזרה שמה יעשה בהם צרכיו. א ברכות כג ט שם

ב *אם אוסרין (ג) (ג) בידו, מותר להשתין בהם בבית הכסא קבוע: הגה והיגו דוקא בשמשותין מנש

באר היטב

גרינצק, אפילו עשאן להך לא מתקרי ומתר להשתמש בהן חל אפילו בלא תנאי ע"ש: (ט) צר בה. פירוש לפי שעה ולא אזמנה להיות שם לעולם:

(ה) שבראשו. היה דבר צר נמי אסור מה"ט, והא דנקט בראשו בא למעט אם אוסרין בידו, וי"ו מ"א ועין נ"צ. ובתשובת בית יעקב סימן קע פתב דוקא בראשו מפני שהם בגלוי אכל בשליד שהם מכסים שרי, דלא גרע מאוחרון בבגדו ובידו ע"ש. והמחבר ד"א הנהיג חולק עליו והעלה להלכה בין בשליד או של ראש אסור לפנס לב"ה, והסכים עם המ"א ונ"צ וכ"כ בספר בניחא. ועין תוס' דמנחות דף לה ע"ב בד"ה אלו תפלין שבראש וכו' שהר"י ראובליניש מספק אם צריך לחלק תפלין של יד בשבט לב"ה ע"ש ונ"צ בספר אליה רבה פלוגל ארף מזה: (ג) בידו. ר"ל בבגדו ובידו כנגד לבו כמ"ש בסעיף ה, ט"ז:

באר הגולה

נזכרת בהפאר במסכת סנהדרין וזהו לשונו: והוא הדין לרצועות של תפלין אם בא לשנותן אחר העבוד קדם שיתקבצו לקציעה הרשות בידו, שאין נאסרות בהזמנה אף על פי ששקדן לשמן, עד כאן לשונו, ועין שם יותר. אלקא דהמאור סבירא לה דאין עליה שם הזמנה למצוה כל זמן שלא קשרה בהקציעה, והכי נמי לדין דסבירא לן דהנאה הזמנה לגוף הקדושה, כל זמן שלא קשרה בהקציעה אין שם הזמנה עליה. ומכל מקום שלא במקום הצורך יותר טוב להתמיר בזה לצאת כל החפשות, כי לכאורה מהמנוגדיוסוף שמתמיר בעור המעבד להקדים לא משמע בסבירא זו, ובמקום הדחק יש להקל בכל גווי, כי הנהיג יחידא הוא שמתמיר בהזמנה לרצועה: * מלתא היא. עין במגן אברהם שמועצת לפסק בהקדמין שחולק על זה. ופ"י דברי הגר"א בבאור שמתמיר היטב שיטת הנהיג והמנוגדיוסוף בעלי סבירא זו, וגם הביא שהריס"א גס"פן סבירא לה דהזמנה לגוף הקדושה מלתא היא, קשה מאד להקל ביד כל הגי רבנותא. שוב מצאתי לאחד מן האחרונים שכתב גס"פן דלמצוה יש להתמיר בסבירא הראשונה, וכן בתשובת משכנת יעקב בסמ"ק נה מקריא גס"פן לפסק בהקדמין ודלא במגן אברהם. ודע דמה שכתבנו במשנה ברונה "מיהו אם התחיל לכתב וכו' ואפילו תנאי לא מהני בזה", כן נזכר מאלהי רבה ופרי"מגדים ושארי אחרונים, ובאמת שכן מוכח גס"פן מהמגן אברהם להמציא בו. ויחזיקו אדם מקל בתנאי גס"פן ולא ידעתי מנא לה: * צר בה. עין במשנה ברונה כמה שכתבנו: או שצר בה וכו' שהיה אז בדעתו למצר וכו'. אף דבפרי"מגדים משמע דבעינן צר בפרוש על מנת למצר לעולם, השמטתי זה, דכל האחרונים לא הוקירו זה רק פתבו סתמא אדעתא למצר בה תמיד, ועל פלם בהר"ן שהשתמטו למעלה כתוב בפרוש דמחשבה גס"פן מהני לזה. ועוד אפשר לומר דבפרי"מגדים גס"פן מודה לזה, ולא נקט האי לשון אלא משום דרוצה לסיים שם דאם צר בפרוש על כנת לפנותו מותר אפילו צר כמה וכמה פעמים, כל דלא תפר כיוס לתפלין, עין שם, נקט בזה גס"פן בפרוש, ודחק: * שרי למצר וכו'. עין במשנה ברונה כמה שכתבנו לש אומרים וכו', והוא מרש"י ברכות כג ע"ב ד"ה עם מעותיו וכו', עין שם, ועין במנוגדיוסוף בפרק נגמ' דהדין שכתב גס"פן דכל זה בשנשל התפלין, אכל כל זמן שהתפלין עליהם אסור, והעתיקו גס"פן באלהי רבה, והגר"י העתיק דשרי למצר ותי' עם תפלין יחד, וצ"ע על זה ברכות כג ע"ב, ולפלא שלא זכר כלל דעת רש"י בזה. ודע, דנראה לי דמה שכתב המנוגדיוסוף אסור הני רק שאין מדרך הקבד, וכמו שכתבנו בפנים, אכל לא אסור ממש. דאי לא הכי יתרון

שער הציצית

הגמרא הרומא דהבירא דלא יצו הנינו עם דמעות ממש ובדלא אזמנה: ואפשר שזה טעם הגר"י שהשמיטו. וביוה"ד צ"ח סימן שסד סעיף א, דאם נתנו בו המה אדעתא לפנותו ולא הימנו מתחלה. כתר לאחר שפנה: משמע דבעוד שהמת שם אסור להנות מהקבר, והגמרא מודה אותם שם (בסנהדרין מח) להדרי. ולכאורה צריך עיין על השלחן ערוך בזה, דמדהשמיט דעת המנוגדיוסוף בזה משמע דסבירא לה על כל פנים דמדינא לא נאסר הסודר להשתמש בו חל אפילו בעת שהתפלין שם, ושם סתם דאסור. ואפשר דאדעתא דמלתא נקט שם השלחן ערוך, אי נמי דמשום סיפא נקט שם, עין שם, ודחק, וצריך עיין: * זווי. עין בספר נהר שלום שכתב דהוא הדין דמותר להשתמש בו משמיט מנהג, ודוקא לאחר שנשלל התפלין ממש, והביא ראיה לדבר. עין שם:

שער הציצית

(כח) עין שם ופרי"מגדים: (כט) להסחמדות ומגן אברהם: (ל) אלהי רבה ופרי"מגדים: (לא) מגן אברהם: (לב) מגן אברהם סעיף קטן ה: (לג) אחרונים: (לד) במנוגדיוסוף בפרק נגמ' דהדין: (לה) רש"י ברכות כג ע"ב ד"ה עם: (לו) מגן אברהם ושארי אחרונים הפוכים בבאר היטב ופרי"מגדים בסמ"ק מד, דלא באלהי רבה: (ז) ט"ז והגר"א ושו"א:

הלכות תפלין סימן מג

דליקא למחש' לניצוצות, אכל משתין מעמד (ד) פשיטא דאסור דלא עדיף מבית-הכסא צראי. והוא הדין אם משתין מלשב או בעפר (ה) תחום דליקא ניצוצות, בבית-הכסא צראי (ו) נמי שרי. ואין חלוק בין קבע לערבי לענין זה, אלא בבית-הכסא קבוע מסתמא עושה צרכיו (א) מלשב ובית-הכסא צראי מסתמא עושה מעמד הואיל ואינו נפנה (ד) לגדולים (ב"י בשם ג"י ומגדל-עוז): (ז) *ובבית-הכסא צראי מתר להשתין בהם כשהם בראשו, ואכל אם אוהזן בידו אסור להשתין בהם מעמד אפלו אם תופס אותם בכגודו, (ח) מפני שצריך לשפשף בידו ניצוצות שברגליו, אלא (ט) חולצן ברחוק (ס) ארבע אמות ונותנם (י) לחברו. *ומדברי הרמב"ם נראה שאסור להשתין (יא) כשהם בראשו, בין בבית-הכסא קבוע בין בבית-הכסא צראי, ויש לחש (יב) לדבריו: ב *בית-הכסא קבוע הינו שיש בו צואה והוא על-פני השדה (יג) בלא (יד) תפירה: ג (יד) *בית-הכסא צראי (ה) הינו בגוף להשתין מים שאין אדם הולך בשבילים לבית-הכסא, והפעם הזאת נעשה המקום הזה (טו) בית הכסא תחלה: ד (טז) אם הם בחיקו ורחוק חגורה (יז) או בכגודו בידו מתר, בין להשתין בין לפנות: ה טאם רוצה לפנים (יח) לבית-הכסא קבוע לעשות צרכיו, חולצן ברחוק ארבע אמות: ה הגה ויש אומרים אפלו בלא (ט) צרכיו (ב"י בשם רב האי), (יט) וטוב להחמיר: וגוללן ברצועות שלחן

ג תוספות שם ודבני יונה שם וס"א"ש הלכות תפלין וסמ"ג וספר התרוקם ד שם במקרא ה פסוק ד מהלכות תפלין ו רש"י שם במקרא ד שם ברש"י ד ספר התרוקם ט שם במקרא י כן הוא במקרא עם אכל הבית יוסף כתב שהטור לפי גרסו שלפניו וסמ"ג וסמ"א וסמ"א"ש לא חלקו בין קבוע לערבי

באר היטב

לכח"כ צראי ומש"ד הרבה להקשות צ"ש ולא דק, ועין ב"ח: (י) תפירה. אכל קשהוה בחפירה חולצן ומשתין לאלתר וא"צ להרחיק ד"א, מ"א ע"ש: (י) הינו. ר"ל הא דאמרין לעיל דמתר להשתין בו בחפלין שבראשו הינו במקום שאין רגילות לפנות שם: (ס) לפנות. צ"ע דבס"א כתב אפלו תופס אותם בכגודו אסור. וי"ל דהכא מירי שקשורים בכגודו שאף אם ישפשף בידו לא יפלו מהפלין, מ"א וע" ס"ז: (ט) צרכיו. וקא דנקט הטור והש"ע סעיף א אסור

משנה ברורה

וביד (ג) מינו כנגד לבו, כמו שכתב בסעיף ה: (ד) פשיטא דאסור. באוחזן בידו, שמה קנח ניצוצות, והוא הדין כשהם בראשו דאסור, דחישין שמה לשב ונעשה בהם צרכיו [פמ"ג]: (ה) תחום. או במקום (ד) מדרון: (ו) נמי שרי, ואין חלוק וכו'. ומכל מקום (ס) יש חלוק קצת, דבקבע דיש חשש שמה נעשה צרכיו, צריך שיהיה בכגודו ובגידו, כמו שכתבתי בסעיף-קטן ג, ובצראי אפלו בידו לכד נמי מתר בזה, דליקא תשש ניצוצות: (ז) ובבית-הכסא צראי וכו'. דלא גזרינן בה שמה פנה בהם, ורק שיהיה שלא יפיה בהם: (ח) מפני שצריך וכו'. וחישינן (י) שמה ישפשף ניצוצות שנופלין על רגליו ביד שאוחז בה הפלין: (ט) חולצן ברחוק וכו'. עין מגן-אברהם שכתב, דמה שכתב המחבר מתחלה "אסור להשתין בהם מעמד" מירי בין בצראי

(א) מושב. לכן כשהם בראשו אסור אפלו להשתין, גזירה שמה נעשה צרכיו: (ד) לגדולים. לכן בבח"כ צראי מתר דלא גזרינן שמה פנה בהם: (ס) ד"א. כ"כ הטור וקא ארישא דהינו בבח"כ קבוע דאסור להשתין כשהם בראשו אלא חולצן ברחוק ד"א, וממילא שמעינן בבח"כ צראי דאסור כשהם בידו אין מקנה רק שתתנם לחברו, אכל מ"מ א"צ להסיר מידו ברחוק ד"א, ט"ז מ"א. ובתשובת טוה"י"ס"ה ד"ב סימן ד הבין שמש"ש הטור אלא חולצן ברחוק ד"א קאי נמי

באר הגולה

* ובבית-הכסא צראי מתר להשתין בהם כשהם בראשו. פשוט דהוא הדין לענין תפלין (של) [נשל] וזווע, וכן איתא להדיא בספר התרוקם, ודלא כהפריי-קנדים. ונראה, שסור הקריכות מעל בידו שלא יבוא לשפשף שם: * בית-הכסא קבוע הינו שיש בו וכו'. נראה לכאורה דאפלו אם עתה אין בו צואה כלל, כיון שהוא מקום שרגילין לפנות שם, גזרינן שמה נעשה צרכיו. ולא נקט המחבר לשון זה רק להורות לנו דאם יש צואה במקום הזה, תו חישין שמה הוא נעשה צרכיו גס"כ במקום הזה, ואפלו אם עד עתה לא היה זה המקום מיוחד לפנות. וכן נראה מה דפסם המחבר "כלי תפירה", להורות דאם הוא בחפירה חשוד כמאן דליתא ומתר אם אותו המקום אינו מיוחד לפנות עד עתה. ועין במגן-אברהם סעיף-קטן ו מה שכתב על המחבר, ולפי זה נראה הכל: * בית-הכסא צראי וכו'. בית-הכסא תחלה. עין במשנה ברורה דאם הפריי-קנדים. ואם הוא מקום הפסידים מפני מירגלים המצוי תמיד שם, לכאורה הפסידים הנה דין בית-הכסא קבוע יש לו, דלא גרע מעבית של מירגלים הפסידים דידנו כצואה

ובין בקבוע, וכמו שכתב בהג"ה, ומה שכתב "אלא חולצן ברחוק ד"א אמות" מירי בקבוע, דאי בבית-הכסא צראי, חולצן ומשתין לאלתר, וכן כתב הש"ז: (י) לחברו. דהוא בעצמו אסור לאחוז בהן אז (י) אף דמירי בקבוע ומבאר לקמן בסעיף ה דאחוז בכגודו ובגידו, כיון דמירי כשמשתיין מעמד וחישינן משום ניצוצות: (יא) כשהם בראשו. (ב) והוא הדין בזווע, דסבידא לה דגזרינן שמה יפיה בהם, אכל כשהן בכיסן ואוחז הפיס בידו מתר להשתין בהן לדברי הכל, שכתבן בכיסן אין אסור בהפחה, כמו שיתבאר בסיון מד: (יב) לדבריו. ולעת הצרך, כגון שיתבטל על-ידי זה מחפלה בצבור, יכול לסמוך אדעה ראשונה, אף שיהיה הרבה שלא יבוא לידי הפחה, כן כתב החת"ם אדם. ומכל מקום נוהגין לחלץ השל"ר-אש, ונס השל"ר (ט) נכון להסיר הרצועות מפני-היד שלא יבוא לשפשף ניצוצות בהם: (יג) בלא תפירה. רוצה לומר, אז צריך לחלצן ברחוק ד"א אמות, אכל אם היא בחפירה, הרי החפירה היא רשות לעצמו ובית-הכסא קבוע, כלל. כמו שיתבאר בסיון פג, ומתר לפנים בתוכו בחפלין שעליו; ומכל מקום קדם שישתיין צריך לחלצן לדברי הכל כמו בשאר בית-הכסא קבוע, כן מסיק המגן-אברהם. במה דברים אמורים, להשתין, אכל לעשות צרכיו, משמע מדברי הבית-יוסף דיש להחמיר לחלץ ברחוק ד"א אמות במקום שרוצה לעשות צרכיו, (י) אפלו נפנה במקום שאינו בית-הכסא כלל אלא בחצרו או על-פני השדה: ג (יד) בית-הכסא צראי וכו'. פרוש, קא דאמרין לעיל דמתר להשתין בו בחפלין שבראשו הינו במקום שאין בו צואה, ונס היא מקום שאין רגילין לפנות שם, ולכן לא גזרינן שמה פנה בחפלין, (יא) ואפלו אם הוא מקום צנוע: (טו) בית-הכסא תחלה. עין בפריי-קנדים דכבידא לה דהאי לשון לאו דוקא, דאפלי מיוחד מפקה ומנים להשתין מכל מקום צראי יחשב: ד (טז) אם הם בחיקו וכו'. דהו ליכא למחש משום ניצוצות וגם משום שמה יפלו ממנו, ומתר בין בבית-הכסא קבוע (יז) ובין בצראי: (יז) או בכגודו בידו. צריך עיון, דבסעיף א כתב "אפלו תופס אותם בכגודו אסור". ועין ב"י ומגן-אברהם שדחקו בזה מאד. ובבאר הג"ה כתב דסעיף זה שהוא מבטל התרומות הוא שיטה אחרת החולק על הא דסעיף א, וסבידא לה דבכגודו וידו תו לא חישין לשפשף ניצוצות, וכן הכריע בספר מאמר-מרדכי. ובקשורין בכגודו (יג) לכלי עלמא מתר: ה (יח) לבית-הכסא קבוע. (יד) נקט קבוע משום סיפא, לאשמעינן דאפלו בקבוע מכניס התפלין עמו משום שמירה, אכל אינ-דינמי דאפלו באינו קבוע כלל צריך לחלץ ברחוק ד"א אמות במקום שרוצה לפנות, וכדלעיל בסוף סעיף-קטן יג. וכן מה דנקט לעשות צרכיו, גס"כ משום רביתא דסיפא, אכל באמת הוא הדין להשתין צריך לחלץ ברחוק ד"א אמות וכדלעיל בסעיף א: (יט) וטוב להחמיר. המגן-אברהם מסיק דמדינא אסור לפנים לבית-הכסא בחפלין, דלא גרע ממרחץ¹⁰ לקמן בסיון מה סעיף ב. ועין בפריי-קנדים ובמאמר-מרדכי שכתבו דמדברי הרא"ש לא משמע הכי¹¹, גם

שער הציון

(ג) עלת-תמיד ואלה רבה: (ד) רמב"ם ובית-יוסף: (ה) פריי-קנדים: (ו) בית-יוסף: (ז) מגן-אברהם ופריי-קנדים: (ח) מסתימת לשון הרמב"ם, וכן משמע בשלחן-ארזות של הר"י. אכן מצאתי בסוף הסימן בפריי-קנדים שמצדד להקטר בשם האלה רבה: (ט) מישועות-יעקב: (י) הג"ה: (יא) הג"ה: (יב) מש"ז: (יג) מגן-אברהם: (יד) מאמר-מרדכי:

